

„Ezzel a gyönyörű, megindító és komoly könyvvel Eric Metaxas újból elsőrendű írónak bizonyult...

A Csodák az intelligens igazság hűsítő esője.”

— BRET LOTT a *Jewel (Ékkő)* c. bestseller szerzője
és a Crazyhorse szerkesztője

A CSODÁK JELENSÉGÉNEK SZEMNYITOGATÓ ÉS INSPIRÁLÓ
FELTÁRÁSA A *NEW YORK TIMES* NÉPSZERŰSÉGI LISTÁJÁT VEZETŐ
BONHOEFFER – PÁSZTOR, MÁRTÍR, PRÓFÉTA, KÉM
SZERZŐJÉTŐL.

Mik a csodák, és miért hisznek olyan sokan bennük? Mit mondanak nekünk magunkról? És mihez kezdünk az olyan megtapasztalásokkal, amelyeket nem tudunk megmagyarázni?

A *Csodákban* Eric Metaxas lenyűgöző – időnként egyenesen felvillanyozó – bizonyítékokat tár elénk arra nézve, hogy van valami valóságos, amivel számolnunk kell, akármit is gondoltunk idáig erről a témáról. A *Csodák* egyben időszerű, átgondolt, udvarias válasz az „Új ateisták” – Richard Dawkins, Christopher Hitchens és Sam Harris – könyveire, akik szenvedélyesen bizonygatják nemcsak a csodák és a természetfeletti lehetetlenségét, hanem azt is, hogy egyenesen káros hinni ezekben.

Metaxas – akit az ABC News „a hit szellemes nagykövetének” nevezett – a témához illő súllyal és széles látószöggel foglalkozik a csodákkal, a hit és a tudomány összeegyeztethetőségétől kezdve az olyan megdöbbentő, de jól dokumentált, valódi történetekig, melyeknek szereplőit maga is jól ismeri.

C. S. Lewisnak a témában írt 1947-es könyvének aktuálisabb, anekdotázóbb és személyesebb hangvételű változata; erőteljesen, ugyanakkor kedvesen hívja fel a figyelmünket arra, hogy a csodák nem csupán lehetségesek, de sokkal gyakoribbak is, mint azt a legtöbben valaha is képzeltek volna.

ERIC METAXAS EDDIG MAGYARUL MEGJELENT KÖNYVE:

Bonhoeffer – pásztor, mártír, próféta, kém

A *Csodák* után hamarosan várható
William Wilberforce életéről szóló
Amazing Grace című könyve

CSODÁK

MIK A CSODÁK,
MIÉRT TÖRTÉNNEK,
ÉS HOGYAN
VÁLTOZTATHATJÁK MEG
AZ ÉLETÜNKET

ERIC METAXAS

Immanuel
Sószóró

A magyar fordítás az alábbi kiadás alapján készült:
Eric Metaxas: *Miracles: what they are, why they happen, and how they can change your life*

Published by the Penguin Group
Penguin Group (USA) LLC
375 Hudson Street
New York, New York 10014
A Penguin Random House Company
Copyright © 2014 by Metaxas Media, LLC
ISBN 978-0-525-95442-2

Hungarian edition © Immanuel Alapítvány 2015

Magyarországon kiadja:
az Immanuel Alapítvány Kiadója: az Immanuel Szószóró
9700 Szombathely, Pf.: 320
Tel.: +36 1 267 1551
www.immanuel.hu
immanuel@immanuel.hu
Felelős kiadó: Géczy Károly
Fordító: Kriszt Éva
Lektor: Kárpáti Zsolt
Műszaki szerkesztő: Horváth Gábor és Marton Róbert

A bibliaidézetek közzétételéhez Károlyi Gáspár fordításának revideált változatát használtuk, az ettől eltérő fordítást külön jeleztük. Ahol a szövegértelmezés megkívánta, az angol verzió saját fordítását adtuk közre.

A fordítás és a kiadás a kiadó engedélyével történt.

Minden jog fenntartva.

A könyv bármely részének felhasználásához vagy sokszorosításához a kiadó előzetes, írott engedélyre van szükség, kivéve a rövid idézeteket.

ISBN: 978-615-5246-53-1

Nyomdai munkák: Reálszisztéma Dabasi Nyomda Zrt.

Felelős vezető: Vágó Magdolna vezérigazgató

*Ed Tuttle barátomnak –
és a legjobbakat kívánva gyakorlatilag mindenki
másnak is, akit ismerek.*

TARTALOM

BEVEZETÉS xi

ELSŐ RÉSZ

A CSODÁK KÉRDÉSE 1

- 1 HINNI A CSODÁKBAN 3
- 2 MI A CSODA? 11
- 3 A CSODÁK ÉS A TUDOMÁNY 23
- 4 CSODA-E AZ ÉLET? 35
- 5 A VILÁGEGYETEM CSODÁJA 47
- 6 KÉRDÉSEK A CSODÁKRÓL 57
- 7 A BIBLIAI CSODÁK 77
- 8 A FELTÁMADÁS 97

MÁSODIK RÉSZ
CSODÁS TÖRTÉNETEK 115

BEVEZETÉS A CSODÁS TÖRTÉNETEKHEZ 117

- 9 MEGTÉRÉS-CSODÁK 121
- 10 GYÓGYULÁS-CSODÁK 165
- 11 A BELSŐ GYÓGYULÁS CSODÁI 207
- 12 ANGYALI CSODÁK 235
- 13 KÜLÖNFÉLE CSODÁK 255
- 14 MEGÉRINTENI AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGOT 291
- 15 HOGYAN VÁLTOZTATHATJÁK
MEG ÉLETÜNKET A CSODÁK? 315

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS 319

A SZERZŐRŐL 321

A csodák nem ellenkeznek a természettel. Csupán azzal ellenkeznek, amit mi a természetről tudunk.

— SZENT ÁGOSTON

Ám abban a hitemben, hogy az emberi történelem folyamán történtek csodák, nincs egy szemernyi misztikum sem; hiszek bennük emberi bizonyítékok alapján, mint ahogy hiszek abban, hogy Amerikát felfedezték. Egyszerű logikai ténnyel állunk itt szemben, melyet csak megállapítani és tisztázni kell. Hogy, hogy nem, de lábra kapott az a különös nézet, hogy a csodák tagadói elfogulatlanul és becsületesen vizsgálják a csodákat, míg a hívők valamiféle dogmával kapcsolatosan fogadják el azokat. Az igazság ennek pont az ellentéte. A hívők (jogosan vagy jogtalanul) elfogadják a csodát, mert úgy találják, hogy bizonyítékok szólnak mellette. A hitetlenek viszont (jogosan vagy jogtalanul) tagadják a csodát, mert ellene szól egy tan. Becsületes, természetes és demokratikus dolog hinni az öreg almás kofának, ha csodáról tesz tanúbizonytságot, éppúgy, mint hitelt adni neki, ha gyilkosságról tanúskodik. [...]

Ami az emberi bizonyítékokat illeti, e bizonyítékok elképesztő özöne szól a természetfeletti jelenségek mellett. Annak, hogy e jelenségeket elutasítjuk, két oka lehetséges. Vagy azért nem hisszük el a paraszt kísértethistóriáját, mert az illető paraszt, vagy pedig azért, mert a história kísértethistória. Tehát vagy a demokrácia alapelvét tagadom, vagy a materializmus alapelvét állítom – mindennemű csoda teljes képtelenségét. Ehhez persze kétségbevonhatatlanul jogom van, de akkor közönséges dogmatikus vagyok. Mi, kereszt-

tények vagyunk azok, akik elfogadjuk a tényleges bizonyítékot, és önök, racionalisták azok, akik elutasítják, mert erre készletes hitvallásuk. Bennünket azonban e kérdésben nem köt meg semminemű hitvallás, s mivel elfogultság nélkül szembesülhetünk a középkori és modern világ bizonyos csodáival, arra a következtetésre jutunk, hogy csakugyan megtörténtek. Minden érvelés, mely e világos tények ellen támad, körben forog. Ha azt mondom: „A középkori okmányok éppúgy bizonyítanak bizonyos csodákat, mint bizonyos csatákat”, ezt a választ kapom: „Igen ám, de a középkori emberek babonások voltak.” Ha pedig azt kérdezem, miért voltak babonások, a válasz így hangzik: „Azért, mert hittek a csodákban.” Ha azt mondom, hogy „egy paraszt kísértetet látott”, ezt válaszolják: „Igen, mert a parasztnak hiszékenyek.” S ha megkérdem: „Ugyan, miért hiszékenyek?”, a felelet csupán ennyi: „Mert kísértetet látnak.” Grönland nem létezik, mert csak ostoba matrózok látták, és a matrózok csakis azért ostobák, mert látták Grönlandot.

— G. K. CHESTERTON: IGAZSÁGOT!*

* G. K. Chesterton: *Igazságot!* Budapest, 2004, Szent István Társulat – a szerk.

BEVEZETÉS

A legtöbb olvasó valószínűleg úgy véli majd, hogy e kötet elhajlás előző műveimtől, és valóban mindenképpen elhajlás nemrég megjelent életrajzaimtól. Annak a két könyvnek az alanyai, William Wilberforce és Dietrich Bonhoeffer, úgy tűnik, nem tapasztaltak meg semmi olyasmit, amit csodálatosnak nevezhetnénk, legalábbis nem a szónak itt használt értelmében. Mélységesen ösztönző életútjukat – kivételes tetteiket és teljesítményeiket – nyilvánvalóan a Biblia Istenébe vetett szenvedélyes hitük táplálta, mégsem találunk feljegyzést arról, hogy ez az Isten szólt volna hozzájuk, vagy bármi olyan módon kijelentette volna magát nekik, amely említésre lenne érdemes egy ehhez hasonló kötetben. Legyen hát az ő példamutató életük bizonyíték arra, hogy lehet az embernek csodás megtapasztalások nélkül is világot megváltoztató, sőt szent hitélete. Hasznos ellenpontja ez annak a gondolkodásnak, mely szerint az ilyen élmények jelentik a keresztény hit netovábbját. Másfelől, képezzen ez a könyv és a benne szereplő beszámolók hasznos ellenpontot azok számára, akik az ilyen történeteket lehetetlennek vélik.

Amikor a könyv formátumán gondolkodtam, úgy éreztem, nagy része álljon magukból a csoda-történetekből, hiszen talán ezek a legjobb bizonyítékok a csodákra. (Egyes olvasók talán szívesen egyből rá is térnek ezekre a történetekre, a könyv első részét pedig másodikként olvassák el – e döntést egyébként én is szívből támogatom.) Úgy döntöttem, általam személyesen ismert emberek történeteire korlátozom a könyvet. Ez nyilván behatárolja a szerepeltethető történetek hatókörét, ám rendelkezik azzal az előnnyel, hogy nem szükséges megkérdőjelezni a történet elmondóinak jellemét és szavahihetőségét. Azt is alátámasztja, milyen rendkívül gyakran történnek meg ilyen esetek. Nem jártam be az egész ismert világot e beszámolókért, hanem csupán olyanokat kérdeztem meg, akiket elég jól ismerek ahhoz, hogy megbízjam abban, amit elmondanak. Nem kérdeztem meg minden barátot és ismerőst, mert elég hamar nyilvánvalóvá lett számomra,

BEVEZETÉS

hogy ha minden barátomtól ilyen történetet kértem volna, jóval több anyag gyűlt volna össze, mint amennyi egy ilyen könyvbe belefér, és talán soha nem végeztem volna vele. Mivel azonban csoda-történetek egész tárházára bukkantam egy viszonylag szűk baráti körön belül, óhatatlanul felmerül a kérdés, hány egyéb történet rejtőzik még barátainak és az olvasó barátainak szívében.

A lehető legnagyobb gondossággal vizsgáltam felül ezeket a történeteket minden részletükben. Számomra létfontosságú volt a lehető legkonkrétabb részleteket kideríteni, és ami nem tűnt egyértelműen csodának, azt nem is foglaltam bele a könyvbe. Sokszor tettem fel kérdéseket a dolgok tisztázása érdekében. Sok esetben a történet elmondója valami olyat feltételezett, ami – ha én nem csalogatom elő, vagy nem fedem fel – résznek érződött volna, akár a történet logikai menetében, akár művészi megjelenítésében, esetleg mindkettőben. Olyan kérdéseket tettem fel, amelyekről úgy gondoltam, hogy az olvasó is feltenné, és a történet elmondása közben igyekeztem megválaszolni ezeket.

Hallottam olyan történeteket, amelyek nagy valószínűséggel csodák voltak, de esetleg lehettek véletlen egybeesések. Ha a leghalványabb kétely is felmerült bennem arra nézve, hogy valami valóban csodás volt, az már kizárta a vizsgálódásból az adott történetet. Összességében azonban hihetetlen hatással volt rám, ahogy végighallgattam, amint ezek az emberek elmondták, hogyan avatkozott bele Isten közvetlenül az életükbe. Alázatra készítető, lelkesítő, és egyszerre megvilágosító és megdöbbenítő, mert a gondolat, hogy a világmindenség Istene önmagát megalázva megérinti bármelyikünk életét, végül is messze felülmúlja a felfogási képességünket.

Akik netán úgy gondolják, hogy ezek a történetek csupán szubjektív beszámolók, nem pedig objektív bizonyítékok, azoknak kedvéért hadd jegyezzem meg, hogy a történelem is emberek szubjektív beszámolóiból áll, és ezekből a szubjektív beszámolókból alakul ki egy „objektív” igazság – amely önmagában továbbra is valamiképpen és valamilyen mértékben szubjektív. Nem lehet kérdés, hogy az ilyen dolgok szubjektívek-e; az egyetlen valódi kérdés az, hogy ezek a szubjektív beszámolók megbízhatóak-e. Az erre adott válaszok maguk is szubjektívek, mert a döntést meghozó személy nézőpontjától és elő-

BEVEZETÉS

feltevéseitől függnnek. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy nincs objektív igazság, és nem szeretnék a relativizmus mocsarában kikötni az olvasókkal együtt. Éppen ellenkezőleg: el kell végeznünk a rendelkezésünkre álló információk megszüűrésének kemény munkáját, vagyis a tanúk gondos megvizsgálását. Ezt kell tennie minden esküdtszéknek, amikor a bíróságon döntést hoz egy ügyben, és ezt kell tennie minden egyes személynek, amikor eldönti, mit gondoljon bármilyen történetről. Itt állunk. Nem tehetünk mást. Ha meghátrálunk e feladat elől, maga az élet elől hátrálunk meg.